

Република Македонија

бр. _____

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

**ДО ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР
НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Име на материјалот: Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Усогласеност со Годишната програма на Владата: Да

Усогласеност со член 68 од Деловникот за работа на Владата: Да

**Предлог на која седница на Влада да се разгледа материјалот:
На првата наредна**

Карактер на материјалот:

- слободен пристап

Итност на материјалот: Да

Прилог:

- Образец за проценка на фискалните импликации

**Дата на доставување на
материјалот:**

_____ година

**ЗАМЕНИК ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
ВЛАДА И МИНИСТЕР ЗА
ФИНАНСИИ**

м-р Зоран Ставрски

Изготвил: И. Дамчевска, А. Ѓорческа
Контролирал: Марија Ангеловска-Стојановска, Петар Ристовски
Одобрил: Владимир Атанасовски

Република Македонија

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

М Е М О Р А Н Д У М

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД
КАЗНИВО ДЕЛО И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ**

**ЗАМЕНИК ПРЕТСЕДАТЕЛ НА
ВЛАДА И МИНИСТЕР ЗА
ФИНАНСИИ**

м-р Зоран Ставрески

Скопје, декември, 2011 година

1. Осврт по материјалот:

Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам се предлага заради усогласување со новиот Закон за кривичната постапка, со Законот за прекршоци, заради прецизирање и појаснување на одредби од Законот, а воедно се предлага и измена на називот на Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам заради усогласување со меѓународните стандарди и практика, земајќи ја предвид основната надлежност и функција на Управата – собирање, анализа и обработка на финансиски информации и податоци. Исто така, дел од решенијата предложени со овој предлог се во насока на надминување на определени недостатоци од технички карактер.

2. Разгледани можни решенија (за-против аргументи):

3. Резултати од извршените консултации со ресорните министерства, другите органи на државната управа и организации:

Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам е доставен на мислење до надлежните државни органи и добиени се мислења од: Секретаријат за законодавство, Министерство за финансии, Министерство за правда и Министерство за внатрешни работи. Мислењата и ставовите на овие институции се земени во предвид и вградени при подготвување на Предлог законот.

4. Дали материјалот содржи елементи на државна помош :

НЕ

Дали е донесена одлука на Комисијата за заштита на конкуренцијата за компатибилноста на државната помош:

НЕ

5. Изјава за усогласеност на прописот со законодавството на Европската Унија (во прилог)

ДА

6. Усогласеност со преземените обврски од ратификуваните меѓународни договори):

ДА

7. Решение кое се препорачува (со образложение):

Да се донесе Предлог Законот.

8. Фискални импликации на материјалите што се предлагаат:

Предложените измени и дополнувања на законот не предизвикуваат фискални импликации.

9. Очекувани влијанија:

Предложените измени и дополнувања се во насока на усогласување со релевантната законска регулатива во Република Македонија и усогласување со меѓународните стандарди.

10.Оценка на Секретаријатот за законодавство по материјалот:

ДА

11. Клучни елементи за информирање на јавноста:

/

Република Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ПРЕДЛОГ
на Закон за изменување и дополнување на
Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и
финансирање на тероризам

Скопје, декември, 2011 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Превенцијата од перење пари и финансирање на тероризам во Република Македонија ја регулира Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ бр. 4/08, 57/10 и 35/11). Овој закон ги утврдува мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои ги преземаат задолжените субјекти. Задолжените субјекти имаат обврска да спроведуваат процедура за анализа на клиентот, да следат определени трансакции, да доставуваат извештаи до Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (во понатамошниот текст: Управа), да чуваат податоци и документи и да воведат внатрешни програми. Надзорот над примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам го вршат: Управата, Народна банка на Република Македонија, Управа за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата за пошти, Агенција за супервизија на осигурување и Комисите на адвокатите и нотарите.

Причините за изменување и дополнување на Законот, произлегоа од потребата за негово усогласување со одредбите од Законот за кривичната постапка.

Називот на Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам Потребата се изменува заради усогласување со меѓународните стандарди и практика, земајќи ја предвид основната надлежност и функција на Управата – собирање, анализа и обработка на финансиски информации и податоци.

Одредбите кои ги регулираат прекршоците во Предлог законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам се усогласуваат со Законот за прекршоци заради прецизирање на одговорноста на лицето на кое му е доверен определен круг на работи, односно му е доверена контрола над спроведувањето на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, и се врши прецизирање на прекршочната одговорност на субјектите од член 5 став 1 точка 2 од Законот.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложениот закон е негово усогласување со одредбите од Законот за кривичната постапка.

Законот, чие донесување се предлага се заснова на истите начела на кои се заснова и основниот текст на Законот.

Предложените изменувања и дополнувања на Законот ги содржат следните решенија:

-Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам да го промени својот назив во Управа за финансиско разузнавање заради усогласување со меѓународната дефиниција за институции од истиот тип (Единица за финансиско разузнавање), меѓународните стандарди и практика, а притоа земајќи ја предвид основната надлежност и функција на Управата – анализа и обработка на финансиски информации и податоци;

-процедурата за имплементација на привремените мерки кои овој закон ги дефинира како временна забрана за користење или располагање со пари, хартии од вредност, фондови или друг имот, времено чување и обезбедување врз основа на одлука издадена од страна на суд или друг надлежен орган, се усогласува со концептот определен во член 200 од Законот за кривичната постапка,

-покрај усогласувањето на дефиницијата за „одговорното лице“ во овој закон со дефиницијата за одговорно лице во Законот за прекршоци, со овој предлог се прецизира и прекршочната одговорност на субјектите од член 5 став 1 точка 2 од Законот, поконкретно адвокатите, нотарите, даночните советници, консултантите, односно физичките лица кои ги вршат следните услуги промет со недвижности, ревизорски и сметководствени услуги, нотарски, адвокатски и други правни услуги што се однесуваат на: купопродажба на подвижни предмети, недвижности, содружнички удели или акции, тргување и управување со пари и хартии од вредност, отворање и располагање со банкарски сметки, сефови и други финансиски производи, основање или учество во управувањето или работењето на правни лица, застапување на клиенти во финансиски трансакции и друго, давање совети од областа на даноците; давање консултантски услуги и давање на услуги на инвестиционен советник и др.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот за изменување и дополнување на Законот спречување на перење на пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам не предизвикува фискални импликации врз Буџетот на Република Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложените изменувања и дополнувања на овој закон не е потребно обезбедување на финансиски средства, ниту материјални обврски за државните органи.

V. ПОТРЕБА ОД ДОНЕСУВАЊЕ НА ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ВРЗ ОСНОВА НА ОВОЈ ЗАКОН

Не произлегува потреба за дорегулирање на одредени прашања кои произлегуваат од Законот.

ПРЕДЛОГ

на Закон за изменување и дополнување на
Закон за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и
финансирање на тероризам

Член 1

Во Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија” бр. 4/08, 57/10 и 35/11) во членот 2, точката 16 се менува и гласи:

“„Одговорно лице“ е одговорното лице согласно Законот за прекршоци “.

Во точката 17, зборовите „Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам“, се заменуваат со зборовите „Управа за финансиско разузнавање“.

Член 2

Во насловот на Главата II, зборовите „Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам“ се заменуваат со зборовите „Управа за финансиско разузнавање“.

Член 3

Во членот 3, став (1), зборовите „Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам“ се заменуваат со зборовите „Управа за финансиско разузнавање“.

Член 4

Во членот 12-г, став (1), во втората реченица по зборовите „референтниот број на“, зборот „клиентот“ се заменува со зборот „трансакцијата“.

Член 5

Во членот 21, став (1), по зборот „евра“ се додаваат зборовите „или друга валута во противвредност на 1000 евра.“.

Член 6

Во членот 27, став (1), по зборовите „во обид“, зборот „од“ се брише.

Член 7

Во членот 34, по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Заради извршување на своите надлежности, Управата добива податоци за поседување на трансакциска сметка од клириншката куќа определена од Министерството за финансии што го води единствениот регистар на трансакциски сметки.“

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 8

Членот 37 се менува и гласи:

„ Барањето за поднесување предлог за определување на привремени мерки од членот 36 на овој закон, содржи податоци за кривичното дело за кое се бара привремената мерка, фактите и околностите кои ја оправдуваат потребата од привремената мерка, податоци за физичкото или правното лице кое ја врши трансакцијата, за субјектот кај кого се врши трансакцијата и износот на парите или видот на имотот.“

Член 9

Во членот 38, став (1), зборовите „истражниот судија“ се заменуваат со зборот „судијата“.

Член 10

Во членот 39, став (1), зборовите „Истражниот судија“ се заменуваат со зборот „Судијата“, а зборовите „на запирање на трансакција и привремена заплена на парите и имотот“ се бришат.

Во ставовите (2), (3) и (4), зборовите „истражниот судија“ се заменуваат со зборот „судијата“.

Член 11

Во членот 49, став (1), во алинеја 16 запирката на крајот на реченицата се заменува со сврзникот „и“.

Во алинејата 17 сврзникот „и“ се заменува со точка.

Алинејата 18 се брише.

Член 12

По членот 49 се додава нов член 49-а кој гласи:

„ Член 49-а

(1) Глоба во износ од 80.000 до 100.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на банката ако не стави во употреба или не го надгради софтверот за автоматска обработка на податоците согласно член 40 став (4).

(2) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во банката за дејствијата од ставот (1) на овој член.“

Член 13

Во членот 50, став (1), алинеите: 1, 32, 36, 37, 41 и 45 се бришат.

Член 14

Во членот 51, во воведната реченица по зборовите „физичкото лице“ се додаваат зборовите „од член 5, став (1) точка 2 од овој закон“.

Алинеите 16, 17, 21, 22, 23, 28, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 52, 60, 61, 67, 68, 69, 70, 73 и 79 се бришат.

По став (1) се додава нов став (2) кој гласи:

„(2) На физичкото лице за дејствијата од ставот (1), алинеите 30, 31, 32, 47, 48, 51, 53, 56, 57, 59, 63, 64, 72 и 75 на овој член покрај глобата му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност од една до две години.“

Член 15

По членот 51 се додава нов член 51-а кој гласи:

„ Член 51-а

„ Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на стечајниот управник ако не презема мерки и дејствија во случај кога субјектот е во постапка на стечај и ликвидација согласно член 7.“.

Член 16

Со денот на влегувањето во сила на овој закон, Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам продолжува да работи како Управа за финансиско разузнавање.

Член 17

Директорот на Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам продолжува да ја врши функцијата директор на Управата за финансиско разузнавање до истекот на мандатот за кој е именуван.

Член 18

Со денот на влегување во сила на овој закон вработените, опремата, инвентарот, архивата, документацијата, средствата за работа и другите средства од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам ги презема Управата за финансиско разузнавање.

Член 19

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со членот 1 се врши интервенција во членот 2 од постојниот закон, со која во точка 16 се прави упатување на дефиницијата за „одговорно лице“ определена со Законот за прекршоци, имено членот 44 од Законот за прекршоци определува дека одговорно лице во правно лице е лице на кое со оглед на неговата функција или врз основа на посебно овластување од страна на правното лице му е доверен определен круг на работи или врши надзор над нив. Користејќи го овој пристап со предложеното решение кое има своја понатамошна примена во членовите 49, 50 и 51 се потврдува примената на основните принципи на постоење и утврдување на прекршочната одговорност утврдени со Законот за прекршоци, односно се избегнува состојбата во која прекршочно е одговорно одговорното лице (досега дефинирано како законскиот застапник на правното лице) за дејствија кои со закон се утврдени и пренесени како исклучива надлежност на друго лице, односно на овластеното лице.

Во истиот член се предлага уште една интервенција, која има технички карактер и настапува како последица на предложената измена на членот 3.

Се предлага измена на називот на Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Управа за финансиско разузнавање во членот 3. Промената на називот, кој во секојдневната практика произведува често проблеми поради кои ретко кога именување на Управата е точно, може да се оправда со повеќе аргументи. Имено ЕГМОНТ Групата на Единици за финансиско разузнавање од целиот свет¹ прецизно ја определува дефиницијата за поимот „Единици за финансиско разузнавање“ (Financial Intelligence Unit), а истата е прифатена и потврдена со препораките на ФАТФ. Функциите кои Единиците за финансиско разузнавање ги имаат за прибирање и обработка на финансиски информации и доставување на извештаи од спроведените анализи правилно се одразуваат во предложениот назив на Управата.² Ова е потврдено и со фактот што Управата покрај извештаите за сомневање на перење пари и финансирање на тероризам, доставува и известувања за други финансиски кривични дела. Според статистичките податоци за доставените извештаи или известувања од Управата до другите органи, соодносот на извештаите (за перење пари) и известувањата (за други кривични дела) е 1:3. Исто така, Управата (брзо) обезбедува и финансиски информации и анализи за Министерство за внатрешни работи, Управа за финансиска полиција, Управа за јавни приходи и Јавно обвинителство за целите на истрага на измама, даночно затајување, недозволена трговија со дрога и др. Меѓудругото, досегашниот назив правилно и сеопфатно не ги одразува сите надлежности кои ги извршува Управата.

Предложените измени и дополнувања на членовите 12-г и 21 имаат технички карактер.

По препорака дадена од Moneyval Комитетот при Советот на Европа, при примена на препорака 10 на ФАТФ која се однесува на чување на податоци за целите на перење пари и финансирање на тероризам, во член 27 се предлага бришење на предлогот „од“ со што се прецизира обврската на субјектите за чување на целото клиентското досие, а не само резултатите од спроведените анализи содржани во клиентското досие.

¹ Во ЕГМОНТ Групата сега членуваат повеќе од 120 држави

² Држави кои го користат терминот Единици за финансиско разузнавање: Бугарија (Financial Intelligence Directorate), Белгија (Financial Information Processing Unit), Канада (Financial Transactions and Reports Analysis), Чешка (Financial Analytical Unit), Германија (Financial Intelligence Unit), Италија (Financial Intelligence Unit), Холандија (Financial Intelligence Unit – Netherland), Малта (Financial Intelligence analysis Unit), Словачка (Financial Intelligence Unit), Русија (Federal Service for Financial Information – ROFINMONITORING), Мексико (Financial Intelligence Unit), САД (Financial Crime Enforcement Network – FINCen) и др.

По иницијатива на банкарскиот сектор, во членот 34 на Управата и се доделува можност да добива податоци за трансакциска сметка од единствениот регистар на трансакциски сметки воден од страна на Клириншкиот интербанкарски систем - КИБС. Управата овие податоци ќе ги користи за целите утврдени со овој закон, односно за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Досегашната пракса на размена на податоци се одвива на следниот начин Управата за целите на анализа на определени лица доставува барања за (дополнителни) податоци и информации до сите банки, овој предлог ќе овозможи ваквите барања Управата да ги доставува само до банката која е во деловен однос со лицето за кое Управата бара податоци. Воведувањето на оваа одредба треба да произведе позитивни ефекти во банкарското работење, зголемување на ефикасноста и намалување на трошоците. Се очекува рационализирање на ангажираноста и обемот на работа на вработените во Одделите во банките, посебно во подготовка на извештаите за дополнителни податоци и во подготовка на одговорите на итните барања. Ова решение на индиректен начин ќе влијае на зголемување на нивото на безбедност на размена на податоци.

Измените и дополнувањата на членовите 37, 38 и 39 се прават за целите на усогласување на овој закон со (новиот) Законот за кривична постапка, поконкретно се прави усогласување со член 200 од Законот за кривична постапка кој го регулира постапувањето со податоци кои се банкарска тајна, давањето налог за следење на трансакции и определувањето на привремените мерки. Во членот 37 се прецизираат елементите на барањето за поднесување предлог за определување на привремени мерки кое Управата го поднесува до надлежниот обвинител. Секое барање треба да содржи податоци за кривичното дело за кое се бара привремената мерка, фактите и околностите кои ја оправдуваат потребата од привремената мерка, податоци за физичкото или правното лице кое ја врши трансакцијата, за субјектот кај кого се врши трансакцијата и износот на парите или видот на имотот. Во членовите 38 и 39 се врши усогласување со Законот, односно зборовите „истражен судија“ се заменуваат со зборот „судија“, кој е еквивалент на термините „судија во преходната постапка“ или „судија“ кој одлучува, а предодредени од фазата во која се наоѓа постапката во која се донесува одлуката, односно решението за примена на привремени мерки или решението за одбивање на барањето на примена на привремените мерки.

Во членовите 49, 50, и 51 се вршат изменувања и дополнувања заради обезбедување на доследна примена на Законот за прекршоци.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Постојните одредби од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам за кои се предлага изменување и дополнување се меѓусебно поврзани со предлозите за изменување и дополнување на овој закон бидејќи се однесуваат на иста правна работа и се насочени кон изградување на конзистентен систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените изменувања и дополнувања ќе се уредат и допрецизираат одредбите од законот кои се однесуваат на:

- упатување на дефиницијата за „одговорно лице“ од Законот за прекршоци,
- промена во називот на Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам,
- усогласување на одредбите за привремените мерки со одредбите од Законот за кривична постапка,
- прецизирање на дејствијата за извршување на прекршок, прецизирање на одговорноста на определени физички лица кои ги вршат следните услуги промет со недвижности, ревизорски и сметководствени услуги, нотарски, адвокатски и други правни услуги што се однесуваат на: купопродажба на подвижни предмети, недвижности, содружнички удели или акции, тргување и управување со пари и хартии од вредност, отворање и располагање со банкарски сметки, сефови и други финансиски производи, основање или учество во управувањето или работењето на правни лица, застапување на клиенти во финансиски трансакции и друго, давање совети од областа на даноците; давање консултантски услуги и давање на услуги на инвестиционен советник и др-прецизирање на одредбите кои го регулираат вршењето на инспекциски надзор од страна на Управата и
- се определува дека вработените, опремата, инвентарот, архивата, документацијата, средствата за работа и другите средства се преземаат од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Член 2

Одделни изрази употребени во законот го имаат следново значење:

1. „Перење пари и други приноси од казниво дело“ (во натамошниот текст: перење пари), се дејствијата предвидени со Кривичниот законик како кривично дело перење пари и други приноси од казниво дело;
2. „Финансирање на тероризам“ се дејствијата предвидени со Кривичниот законик како кривично дело финансирање на тероризам;

3. „Принос од казниво дело“ е секој имот или корист прибавена, непосредно или посредно, со извршување на казниво дело. Приносот од казниво дело опфаќа и принос од казниво дело сторено во странство, под услов во времето кога е сторено да било предвидено како казниво дело и според законите на државата во која е сторено и според законите на Република Македонија;

4. „Имот“ се пари или други инструменти за плаќање, хартии од вредност, депозити, друга сопственост од секаков вид и тоа материјална или нематеријална, движна или недвижна, други права врз предметите, побарувања, како и јавни исправи и легални документи за сопственост и актива во пишан или електронски облик или инструменти со кои се докажува правото на сопственост или интерес во таквиот имот;

5. „Финансиски институции“ се:

- банки согласно Законот за банки;
- менувачници согласно Законот за девизно работење;
- штедилници согласно Законот за банки;
- брокерски куќи согласно Законот за хартии од вредност;
- даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти согласно Законот за брз трансфер на пари и пошти или други правни лица кога извршуваат финансиски трансакции, телеграфски преноси на пари или достава на вредносни пратки;
- друштва за осигурување, осигурително брокерски друштва, друштва за застапување во осигурувањето, осигурителни брокери и застапници во осигурувањето кои вршат работи на осигурување на живот, односно вршат работи на застапување или посредување во осигурувањето при склучување на договори за осигурување на живот согласно Законот за супервизија на осигурување;
- друштва за управување со инвестициски фондови согласно Законот за инвестициски фондови;
- друштва за управување со доброволни пензиски фондови согласно Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување;
- и други правни или физички лица кои согласно закон извршуваат една или повеќе активности во врска со одобрување кредити, издавање на електронски пари, издавање и администрирање на кредитни картички, финансиски лизинг, факторинг, форфетинг, давање на услуги на инвестициски советник и други финансиски активности;

6. „Клиент“ е секое правно или физичко лице кое врши работи поврзани со вложување, кредитирање, замена, трансфер и други трансакции со пари или учествува во склучувањето на правни работи со кои се стекнува пари или имот и други видови на располагање со пари или имот;

7. „Пари“ се средства за плаќање во готово, во апоени или електронски пари кои врз основа на закон се во оптек во Република Македонија или во странска држава.

8. „Електронски пари“ се пари согласно Законот за платен промет;

9. „Краен сопственик“ е физичко лице кое е сопственик или кое остварува посредно влијание врз клиентот и/или физичко лице во чие име и за чија сметка се извршува трансакцијата.

Краен сопственик на правно лице е физичко лице:

а) кое остварува директно или индиректно учество од најмалку 25 % од вкупните акции или удели, односно правата на глас на правното лице, вклучувајќи и поседување на акции на доносител и/или

б) кое на друг начин остварува контрола над управувањето или остварува корист со правното лице;

10. „Даватели на услуги за правни лица“ се физички или правни лица кои даваат услуги за:

а) основање на правни лица;

б) ангажирање или помагање на друго лице да биде ангажирано како орган на управување или член на органот на управување на правно лице;

в) обезбедување на седиште на правно лице;

г) ангажирање или помагање на друго лице да биде ангажирано како содружник или како акционер за друго лице кое не е трговско друштво кое котира на берзата;

д) и други услуги определени со закон;

11. „Носители на јавни функции“ се физички лица кои не се државјани на Република Македонија, на кои им е или им била доверена јавна функција во Република Македонија или во друга држава, како:

а) претседатели на држави и влади, министри и заменици или помошници министри,

б) членови на парламент,

в) избрани и именувани јавни обвинители и судии во судовите,

г) членови на државна ревизорска институција и членови на одбор на централна банка,

д) амбасадори,

ѓ) офицери од висок ранг во вооружените сили (чинови повисоки од полковник),

е) други избрани и именувани лица согласно закон и членовите на органите на управување на претпријатијата во државна сопственост и

ж) лица со функции во политички партии (членови на органите на политичките партии).

Поимот „носители на јавни функции“ вклучува и:

а) блиски членови на семејството со кои носителот на јавната функција живее во семејна заедница на иста адреса и

б) лица кои се сметаат за блиски соработници:

- деловни партнери (секое физичко лице за кое се знае дека има заедничката сопственост врз правно лице, има склучено договори или воспоставено други блиски деловни врски со „носител на јавна функција“) и
- лица кои основале правно лице во корист на носителите на јавни функции.

За носители на јавна функција од точка а) до ж) се сметаат лицата најмалку една година по престанокот на извршување на јавната функција, а врз основа на претходно спроведена проценка на ризик од страна на субјектите; 12. „Деловен однос“ е професионален или комерцијален однос, воспоставен меѓу клиентот, ополномоштувачот или крајниот сопственик и субјектите од членот 5 на овој закон, со одредено времетраење;

13. „Привремени мерки“ се времена забрана за користење или располагање со пари, хартии од вредност, фондови или друг имот, времено чување и обезбедување врз основа на одлука издадена од страна на суд или друг надлежен орган во постапка утврдена со закон;

14. „Поврзани трансакции“ се две или повеќе трансакции извршени во рок од еден работен ден од извршувањето на првата трансакција од страна на ист клиент или меѓу исти клиенти или крајни сопственици, врзани за ист вид финансиски активности;

15. „Програма“ е акт на субјектот кој определува правила, процедури и упатства за примена на мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;

16. „Одговорно лице“ е законскиот застапник на субјектот;

17. „Овластено лице“ е раководно лице, назначено од највисокиот орган на управување на субјектот, кое се грижи за спроведување на програмата и остварување непосредни контакти со Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам;

18. Shell bank („Банка школка“) е финансиска институција која во државата каде е регистрирана нема деловни простории, вработени и органи на управување и не е членка на банкарска или друг вид групација која предмет на супервизија на консолидирана основа;

19. „Трансакции“ се уплати, исплати, депозити, трансфери на пари, склучување на договори, набавки и продажба на стоки и услуги, продажба или отстапување на основачки вложувања, продажба или отстапувања на акции или удели, регистрација на хартии од вредност или пренос на хартии од вредност или друг имот и други активности кои ги вршат субјектите согласно законските овластувања, а со кои се врши пренос на пари или имот еднократно или во рамки на склучен договор.

Член 3

(1) За прибирање, обработување, анализа, чување и доставување на податоците добиени од субјектите кои се обврзани за преземање мерки и дејствија за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам, се основа Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (во натамошниот текст: Управата), како орган во состав на Министерството за финансии со својство на правно лице.

(2) Управата ги има следните надлежности:

- бара, прибира, обработува, анализира, чува и доставува податоци добиени од субјектите врз основа на овој закон,

- прибавува финансиски, административни и други податоци и информации, неопходни за извршување на своите надлежности,
- изготвува и поднесува извештаи со мислење до надлежните државни органи, секогаш кога постојат основи на сомневање за сторено кривично дело перење пари и финансирање на тероризам,
- ги известува надлежните државни органи за постоење на основи на сомневање за сторено друго кривично дело,
- издава писмен налог на субјектот со кој привремено ја задржува трансакцијата,
- поднесува барање за поднесување на предлог за определување на привремени мерки до надлежниот јавен обвинител,
- поднесува налог за следење на деловниот однос до субјектот,
- поднесува барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд,
- соработува со субјектите од член 5 од овој закон, Министерството за внатрешни работи, Управата за финансиската полиција, Јавното обвинителство, Царинската управа, Управата за јавни приходи, Државниот девизен инспекторат, Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија, Народната банка на Република Македонија, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата за супервизија на осигурување, Државната комисија за спречување на корупцијата и други државни органи и институции, како и со други организации, институции и меѓународни тела за борба против перењето пари и против финансирањето на тероризмот,
- склучува договори за соработка и разменува податоци и информации со овластени тела на други држави и меѓународни организации, вклучени во борба против перење пари и финансирање на тероризам;
- врши надзор над субјектите за примената на мерките и дејствијата определени со овој закон;
- поведува иницијативи или дава мислења на закони и подзаконски акти што се однесуваат на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам,
- помага и учествува во професионалното усовршување на овластените лица и вработените во Одделот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во субјектите од членот 5 на овој закон,
- утврдува листи на индикатори за анализа на ризик и за препознавање на сомнителни трансакции во соработка со субјектите и органите кои вршат надзор врз нивното работење;
- планира и спроведува обуки за усовршување и оспособување на вработените во Управата,
- дава појаснување во примената на прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам,
- и врши други работи определени со закон.

(3) Управата работите од своја надлежност ги врши согласно со закон, ратификуваните меѓународни договори со кои се уредува спречувањето перење пари или финансирање на тероризам.

(4) Управата работите во делот на надзорот ги врши согласно регулативата за инспекциски надзор, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(4) Личните податоци прибрани за целите на овој закон се користат во согласно со овој закон и регулативата за заштита на личните податоци.

(5) Управата еднаш годишно изготвува извештај за работите од својата надлежност и програма за работа за следната година и ги доставува до министерот за финансии и до Владата на Република Македонија. Управата може да достави и друг извештај по барање на министерот за финансии или на Владата на Република Македонија.

(6) Средства за финансирање на Управата се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија.

Член 12-г

(1) Финансиските институции се должни при уплата на износ над 1000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата, заради безготовински трансфер преку меѓународниот платен промет, да обезбедат податоци за налогодавачот и тоа: името и презимето, односно називот на налогодавачот, адресата и бројот на сметката. Доколку податокот за адресата недостасува или неможе да се утврди, финансиската институција може истиот да го замени со: датумот и местото на раѓање или единствениот матичен број на клиентот или идентификацискиот, односно референтниот број на клиентот.

(2) Финансиските институции се должни при уплата на износ над 1000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на уплата, заради безготовински трансфер преку домашниот платен промет, да ги обезбедат податоците од ставот 1 на овој член. Доколку поради технички причини, обезбедените податоци неможат да ги проследат, се проследува само податокот за бројот на сметката или единствениот идентификациски број.

(3) Финансиските институции од ставот 2 на овој член, по барање на финансиската институција која треба да ја изврши исплатата, или на надлежните органи, се должни податоците од ставот 1 на овој член да ги стават на располагање најдоцна во рок од три работни дена од доставувањето на барањето.

(4) Финансиските институции кои се јавуваат како посредници во безготовинскиот трансфер за износи над 1000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република

Македонија на денот на трансферот, во меѓународниот платен промет, се должни да ги проследат податоците за налогодавачот од ставот (1) на овој член до финансиската институција која што ќе ја врши исплатата на трансферот.

(5) При вршењето на исплати на безготовински трансфери во износ над 1000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на исплата, финансиските институции се должни во рамките на своите интерни акти да го утврдат начинот на кој ќе утврдат дали недостасуваат дел од податоците од ставот (1), (2) и (4) од овој член и начинот на постапување со таквите трансфери. Субјектите треба да ги побараат податоците кои недостигаат или да го одбијат извршувањето на трансферот.

(6) Финансиските институции од ставот (5) на овој член може да го ограничат или прекинат деловниот однос со финансиските институции коишто не ги обезбедуваат, односно проследуваат податоци предвидени со ставовите (1), (2) и (4) од овој член.

(7) Одредбите од овој член не се однесуваат на следните видови трансфери:

- користење картички за повлекување средства од сметка во банка или преку пос терминали и плаќање во трговијата на мало и
- трансфери и порамнувања кај кои и налогодавачот и примачот се банки кои што трансферот го вршат во свое име и за своја сметка.

Член 21

(1) Субјектите кои во рамките на своето занимање или професија вршат брз трансфер на пари, покрај другите мерки пропишани со овој закон, се должни да го утврдат идентитетот на клиентот, испраќачот односно примачот согласно член 10 и 12-г од овој закон пред секоја трансакција поголема од 1000 евра.

(2) Субјектите од ставот (1) на овој член од овој закон се должни податоците определени во членот 10 од овој закон да ги забележуваат по хронолошки редослед во нумериран регистар, потпишан од овластеното лице или друго лице со овластување да го потпишува регистарот дадено од раководно лице согласно актите на субјектите.

(3) Формата и содржината на нумерираниот регистар од ставот (2) на овој член, на предлог на Управата, ја пропишува министерот за финансии.

Член 27

(1) Субјектите се должни копиите од документите со кои го потврдуваат идентитетот на клиентот или крајниот сопственик, за спроведените процедури за анализа на клиентот или крајниот сопственик и за

реализираните трансакции или трансакциите во обид, од клиентското досие и деловната кореспонденција, да ги чуваат најмалку десет години по извршената трансакција, сметано од последната трансакција кога се работи за повеќе трансакции кои сочинуваат една целина.

(2) Субјектите се должни да чуваат копии од извршената анализа согласно член 12-в став (5) од овој закон, најмалку 10 години од последната трансакција.

(3) Субјектите се должни податоците, на начинот на кој ги доставиле до Управата, да ги чуваат најмалку десет години од денот на доставувањето.

(4) Податоци за клиентот со кој е воспоставен подолготраен деловен однос, во смисла на овој закон се чуваат најмалку десет години од денот на престанокот на деловниот однос.

(5) Царинската управа е должна да ги чува сите податоци за внесување или изнесување на готови пари или хартии од вредност, преку царинската линија најмалку десет години од денот на извршениот пренос.

(6) Регистарот од членовите 20, 21, 22, и 23 од овој закон задолжително се чува најмалку десет години од последниот заведен податок.

(7) Во случај на престанок на постоењето на субјектот, обврската за чување на податоците во рокот определен во ставот (1) на овој член се пренесува врз правните наследници на субјектот.

(8) Ако нема правни наследници на правното лице, обврската за чување на податоците од ставот (1) на овој член се пренесува врз неговите основачи.

(9) Субјектите се должни документите од став (1) на овој член да ги стават на располагање по барање на Управата или органите на надзор од членовите 46 и 47 од овој закон.

Пристап и размена на информации

Член 34

(1) Заради извршување на своите надлежности, Управата може да бара податоци и документација од државните органи, финансиските институции или други правни или физички лица.

(2) Државните органи, финансиските институции или другите правни или физички лица од ставот (1) на овој член се должни во рок од десет работни дена од денот на приемот на барањето да и ги достават на Управата бараните податоци по електронски пат или преку телекомуникационите средства (телефон, телефакс), а во случај кога тоа не е можно, со други пишани средства. Бараните информации соопштени по телефон, субјектите во овој рок се должни да ги потврдат со телефакс, електронски или со друг пишан документ.

(3) Овластените лица од банките меѓу себе може да разменуваат податоци и информации за целите на спречување на перење пари и финансирање на тероризам врз основа на мултилатерален протокол за соработка потпишан од банките, а подготвен од Здружението за банкарство.

(4) Управата може да разменува информации со надлежните органи за спроведување на истрага и со органите на надзор, заради спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Член 37

Барањето за поднесување предлог за определување на привремени мерки за запирање на трансакцијата и заплenuвање на парите или имотот од членот 36 на овој закон, содржи податоци за кривичното дело за кое се бара привремената мерка, фактите и околностите кои ја оправдуваат потребата дека со привремената мерка ќе се постигнат целите за спречување или откривање на тешки кривични дела, податоци за физичкото или правното лица кои ја врши трансакцијата и за субјектот кај кого се врши трансакцијата и парите или имотот за кои Управата има сознание или основи на сомневање дека се имотна корист или предмет на делото перење пари и финансирање на тероризам.

Член 38

(1) Надлежниот јавен обвинител го разгледува барањето за поднесување предлог за определување на привремени мерки од членот 36 став (1) од овој закон и доколку утврди дека е основано, без никакво одлагање, а најдоцна во рок од 24 часа од приемот на барањето доставува предлог за определување на привремени мерки до истражниот судија на надлежниот основен суд.

(2) Ако надлежниот јавен обвинител утврди дека барањето за поднесување на предлог за определување на привремени мерки од членот 36 ставот (1) од овој закон е неосновано, е должен без одлагање да ја извести Управата дека барањето е одбиено. По приемот на известувањето од јавниот обвинител Управата без одлагање го известува субјектот дека трансакцијата може да продолжи.

Член 39

(1) Истражниот судија на надлежниот основен суд е должен во рок од 24 часа од приемот на предлогот од членот 38 став (1) од овој закон да донесе решение за примена на привремена мерка на запирање на трансакцијата и привремена заплена на парите и имотот или за одбивање на предлогот на јавниот обвинител решението да го достави до надлежниот јавен обвинител, субјектот и клиентот.

(2) Ако со одлуката се применети привремени мерки во истиот рок истражниот судија должен е решението да го достави до субјектот и клиентот.

(3) Надлежниот јавен обвинител е должен за донесената одлука на истражниот судија од ставот (1) на овој член веднаш да ја извести Управата.

(4) Против решението на истражниот судија од ставот (1) на овој член, надлежниот јавен обвинител и клиентот имаат право на жалба до кривичниот совет на надлежниот основен суд во рок од три дена од приемот на решението, која не го одлага извршувањето на решението.

Член 49

(1) Глоба во износ од 80.000 до 100.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:

- не го одбие извршувањето на трансакцијата или деловниот или друг однос или правната работа, или ако е во тек да ја задржи и веднаш писмено да ја извести Управата за задржувањето, односно одбивањето да се изврши трансакцијата согласно член 15 став (1);
- не достави до Управата податоци согласно член 15 став (2);
- не ја задржи трансакцијата, деловниот или друг однос или правната работа согласно член 15 став (3);
- исплати или прими готови пари во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе поврзани трансакции согласно член 24 став (1);
- извршат регистрација или пренос на хартии од вредност, друг имот или правни работи ако клиентот не поднесе доказ дека преносот на парите е извршен преку банка спротивно на член 24 став (2);
- влезат или продолжат деловен однос со shell bank (банки школки) и да започнат или продолжат коресподентски деловен однос со банка за која знаат дека дозволува отварање и работење со сметки на банки школки спротивно на член 25 став (1);
- shell bank (банки школки) вршат финансиски активности во Република Македонија спротивно на член 25 став (2);
- отворат или чуваат анонимни сметки спротивно на член 26;
- не ги чуваат податоците и документите најмалку 10 години согласно член 27 став (3) и (4);
- не ги стават документите на располагање согласно член 27 став (9);
- го известат клиентот или трето лице за доставувањето на податоците до Управата или за други мерки и дејствија преземени врз основа на овој закон согласно член 28 став (3);
- го известат клиентот или трето лице за доставувањето на податоците спротивно на член 28 став (4);
- не достават до Управата податоци, информации и документи кога се сомневаат или имаат основа за сомневање дека било или е извршено перење пари или финансирање на тероризам или е направен обид или се прави обид за перење пари или за финансирање на тероризам согласно член 29 став (1) точка а);

- не ги достават сите барани дополнителни информации и документација, достават неточни информации или не ја информираат веднаш Управата согласно член 29 став (3);
 - не ги достават собраните податоци, информации и документи за извршените трансакции во рокот и формата определени во член 29 став (4);
 - не ги достави побараните податоци, неточно ги одговори побараните податоци или не ги одговори во форма и рок од десет работни дена согласно член 34 став (2);
 - не ја задржува трансакцијата врз основа на издадениот налог или најдолго 72 часа од задржувањето на трансакцијата согласно член 36 став (2) и став (3) и
 - не стават во употреба или не го надградат софтверот за автоматска обработка на податоците согласно член 40 став (4).
- (2) Покрај глобата за сторени дејствија од ставот (1) на овој член на правното лице му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на одделна дејност од две до пет години согласно закон.
- (3) Глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член.
- (4) На одговорното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на должност од една до две години согласно закон.

Член 50

- (1) Глоба во износ од 30.000 до 40.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако:
- не презема мерки и дејствија во случај кога е во постапка на стечај и ликвидација согласно член 7;
 - не спроведува процедура на анализа на клиентот кога се воспоставува деловен однос согласно член 8 точка а);
 - не спроведува процедура на анализа на клиентот кога се извршуваат една или неколку поврзани трансакции во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 8 точка б);
 - не спроведува процедура на анализа на клиентот кога постои сомневање за перење пари или финансирање на тероризам, без оглед на каков било исклучок или износ на средства согласно член 8 точка в);
 - не спроведува процедура на анализа на клиентот кога постои сомневање за вистинитоста или адекватноста на претходно добиените податоци за идентитетот на клиентот согласно член 8 точка г);
 - не спроведуваат процедура на анализа на клиентот според извршената проценка на ризикот на клиентот, деловниот однос, продуктот или трансакцијата согласно член 9 став (2);
 - не вршат проценка на ризик на клиентот врз основа на процедура за анализа на ризик согласно член 9 став (3);

- не обезбедат пристап до документите за проценка на ризикот согласно член 9 став (4);
- не вршат детален преглед на трансакциите кои се превземаат во рамките на деловниот однос со цел да се потврди дека трансакцијата се врши во согласност со намерата, деловниот однос, ризичниот профил и финансиската состојба на клиентот согласно член 12-б став (1);
- не направат анализа за основот и целта на сложените, невообичаено големите трансакции или трансакции кои се извршени на невообичаен начин, кои немаат очигледна економска оправданост или видлива правна цел или на деловните односи и трансакциите со физички или правни лица, финансиски институции од држави кои не ги имплементирале или недоволно ги имплементирале мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 12-в став (1), (2) и (5);
- не посветат посебно внимание на заканите од перење пари и финансирање на тероризам во новите технологии или технологиите во развој и да превземат мерки истите да не се употребат за целите на перење пари или финансирање на тероризам согласно член 12-в став (4).
- не го идентификуваат и потврдат идентитетот на испраќачот или не обезбедат податоци за согласно член 12-г став (1);
- не обезбедат податоци согласно член 12-г став (2);
- не ги стават на располагање обезбедените податоци на финансиската институција која треба да ја изврши исплатата, или на надлежните органи согласно член 12 –г став (3);
- не ги проследат податоците за уплаќачот до финансиската институција примач согласно член 12-г став (4);
- не ја ограничат или прекинат деловната соработка со финансиските институции согласно член 12-г став (5);
- не ги исполнуваат барањата за анализа на клиентот согласно член 13 став (1);
- не обезбедат соодветна документација согласно член 13 став (3);
- не ги исполнуваат барањата за анализа на клиентот согласно член 13 став (4);
- не применат засилена анализа на клиентот во случај кога постои повисок ризик од перење пари или финансирање на тероризам согласно член 14 став (1);
- не применат мерки на засилена анализа на клиентот кога не е физички присутен за целите на идентификација согласно член 14 став (2);
- не применат мерки на засилена анализа на клиентот кога воспоставуваат коресподентски банкарски односи со банки согласно член 14 став (3);
- не применат мерки на засилена анализа на клиентот кога вршат трансакции или стапуваат во деловен однос со носители на јавни функции согласно член 14 став (4);
- не побараат информации согласно член 16 став (1);
- не ја известат Управата согласно член 16 став (2), (3) и/ или (4);
- не достават извештај до Управата согласно член 16 став (6);

- податоците обезбедени врз основа на овој закон се користат спротивно на член 28 став (1);
 - вработените во субјектите кои имаат обврска да превземаат мерки и дејствија за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам, ги користат личните податоци од досиејата на клиентите спротивно на член 28 став (5);
 - не достават до Управата податоци, информации и документи за готовинска трансакција во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29 став (1) точка б);
 - не достават до Управата податоци, информации и документи за неколку поврзани готовински трансакции во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29 став (1) точка в);
 - не ја известат Управата согласно член 29 став (2);
 - не достават податоци за заверени договори со кои се стекнува имот во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (1);
 - не достават податоци за исплатени кредити во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (2);
 - не достават податоци за склучени полиси за осигурување во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (3);
 - не достават податоци за склучените договори за купопродажба на возила во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (4);
 - не достават извештај до Управата согласно член 31 став (1);
 - не постапи по налогот за следење на деловниот однос на клиентот согласно член 35-а став (1);
 - не ја известува Управата согласно член 35-а став (2) и (4);
 - не изготват програми или програмите не содржат и обезбедуваат процедури согласно член 40 став (1);
 - не ги достават подготвените програми на увид и мислење на Управата согласно член 40 став (2);
 - не стават во употреба или не го надградат софтверот за автоматска обработка на податоците согласно член 40 став (4);
 - не формира посебен оддел кој ќе се грижи за спроведувањето на програмата согласно член 40-а став (1);
 - не именува овластено лице кое раководи со работењето на одделот согласно член 40-а став (4);
 - вработените во одделот немаат пристап до базите на податоци спротивно на член 40-а став (5) и
 - не доставува информации согласно член 43.
- (2) Глоба во износ од 2.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 51

(1) Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичкото лице, ако во рамките на своето работење:

- не спроведува процедура на анализа на клиентот кога воспоставува деловен однос согласно член 8 точка а);
- не спроведува процедура на анализа на клиентот кога се извршуваат една или неколку поврзани трансакции во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 8 точка б);
- не спроведува процедура на анализа на клиентот кога постои сомневање за перење пари или финансирање на тероризам, без оглед на каков било исклучок или износ на средства согласно член 8 точка в);
- не спроведува процедура на анализа на клиентот кога постои сомневање за вистинитоста или адекватноста на претходно добиените податоци за идентитетот на клиентот согласно член 8 точка г);
- не спроведуваат процедура на анализа на клиентот според извршената проценка на ризикот на клиентот, деловниот однос, продуктот или трансакцијата согласно член 9 став (2);
- не проценка на ризикот на клиентот врз основа на процедура за анализа на ризик согласно член 9 став (3);
- не го идентификува и потврдува идентитетот на физичко лице со оригинална и важечка лична карта или пасош или заверена копија согласно член 10 став (1) и (2);
- не го утврди името, презимето, датата и местото на раѓање, место и адреса на живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број или број за идентификација и број на личната карта или пасошот, органот што ја издал и дата на важење на личната карта или пасошот согласно член 10 став (3) или (4);
- не го идентификува и верификува идентитетот на правно лице со оригинал или заверена копија на регистрација од Централен регистар или документот за негово основање согласно член 10 став (5) или (7) или (8);
- не го утврди називот, седиштето, даночниот број на правното лице, основачот/ите и законскиот застапник согласно член 10 став (6);
- не го идентификува органот на управување и претставниците на правното лице согласно член 10 став (9);
- не задржат копија од документите за идентификација согласно член 10 став (10);
- не го идентификува и потврди идентитетот крајниот сопственик согласно член 11;
- не го идентификуваат и потврдат идентитетот на лицето кое ја врши трансакцијата (ополномоштеник), носителот на правата (ополномоштувачот) и полномошното согласно член 12;
- не го верификуваат идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или на крајниот сопственик и пред да воспостават деловен однос или пред да ја извршат трансакцијата согласно член 12-а став (1);

- не го потврди идентитетот клиентот или на крајниот сопственик и го потврдат неговиот идентитет пред или за време на исплаќањето на полисата или пред или кога корисникот има намера да ги изврши правата кои произлегуваат од полисата согласно член 12-а став (3);
- не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот при вршење на работи на осигурување на живот согласно член 12-а став (4);
- не ги следат трансакциите согласно член 12-б став (1);
- не ги прегледуваат и ажурираат документите и податоците на клиентот во рамки на деловниот однос согласно член 12-б став (2);
- не прави анализа за основот и целта на сложените, невообичаено големите трансакции или трансакции кои се извршени на невообичаен начин, кои немаат очигледна економска оправданост или видлива правна цел или на деловните односи и трансакциите со физички или правни лица, финансиски институции од држави кои не ги имплементирале или недоволно ги имплементирале мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 12-в став (1), (2) и (5);
- не го идентификува и потврди идентитетот на испраќачот или не обезбеди податоци за името и презимето на испраќачот, адресата или датумот и местото на раѓање, идентификацискиот број и бројот на сметка на испраќачот при вршење на уплати заради домашни или странски електронски трансфери во износ над 2.500 евра во денарска противвредност согласно член 12-г став (1);
- не ги проследи податоците за уплаќачот до финансиската институција примач согласно член 12-г став (2);
- не ги утврди податоците за испраќачот согласно член 12-г став (3);
- не ги исполнуваат барањата за анализа на клиентот согласно член 13 став (1);
- не обезбедат соодветна документација согласно член 13 став (3);
- не примени засилена анализа на клиентот во случај кога постои повисок ризик од перење пари или финансирање на тероризам согласно член 14 став (1);
- не примени мерки на засилена анализа на клиентот кога не е физички присутен за целите на идентификација согласно член 14 став (2);
- не примени мерки на засилена анализа на клиентот кога воспоставуваат коресподентски банкарски односи со банки согласно член 14 став (3);
- не примени мерки на засилена анализа на клиентот кога врши трансакции или стапува во деловен однос со носители на јавни функции согласно член 14 став (4);
- не достави до Управата податоци согласно член 15 став (1);
- не достави до Управата податоци согласно член 15 став (2);
- не ја задржи трансакцијата, деловниот или друг однос или правната работа согласно член 15 став (3);
- не побараат информации согласно член 16 став (1);
- не ја известат Управата согласно член 16 став (2), (3) или (4);
- не достават извештај до Управата согласно член 16 став (6);

- не побараат информации согласно член 17 став (1);
- не ја известат Управата согласно член 17 став (2);
- не ги утврдат основите за сомневање согласно член 18 став (1);
- не го утврдат идентитетот на клиентот пред секоја трансакција која вклучува сума поголема од 500 евра во денарска противвредност согласно член 20 став (1);
- не ги забележат податоците во хронолошки редослед во нумериран регистар согласно член 20 став (2);
- не го утврдат идентитетот на клиентот пред секоја трансакција која вклучува сума поголема од 1.000 евра во денарска противвредност согласно член 21 став (1);
- не ги забележат податоците во хронолошки редослед во нумериран регистар согласно член 21 став (2);
- не го утврдат идентитетот на клиентот пред влегување во казиното и при купување или при исплаќање на чипови во износ над 2.000 евра во денарска противвредност согласно член 22 став (1);
- не ги забележат податоците во хронолошки редослед во нумериран регистар согласно член 22 став (2);
- не го идентификуваат клиентот, ополномоштувачот и крајниот корисник од тргувањето на хартии согласно член 23 став (1);
- не ги забележат податоците во нумериран регистар согласно член 23 став (2);
- исплати или прими готови пари во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе поврзани трансакции согласно член 24 став (1);
- извршат регистрација или пренос на хартии од вредност, друг имот или правни работи ако клиентот не поднесе доказ дека преносот на парите е извршен преку банка спротивно на член 24 став (2);
- не чува копии од документите кои го потврдуваат идентитетот на клиентот или крајниот сопственик, за спроведените процедури за анализа на клиентот или крајниот сопственик и за реализираните трансакции или трансакциите во обид, од клиентското досие и деловната кореспонденција согласно член 27 став (1);
- не чува копии согласно член 27 став (2);
- не ги чува податоци и документи најмалку десет години согласно член 27 став (3) и (4);
- не го чува нумериран регистар од членовите 20, 21, 22, и 23 согласно член 27 став (6);
- не ги стави документите на располагање согласно член 27 став (9);
- податоците обезбедени врз основа на овој закон ги користат спротивно на член 28 став (1);
- не ја известат Управата согласно член 28 став (2);
- го известат клиентот или трето лице за доставувањето на податоците до Управата или за други мерки и дејствија преземени врз основа на член 28 став (3);

- го извести клиентот или трето лице за доставувањето на податоците спротивно на член 28 став (4);
- ги користат личните податоци од досиејата на клиентите спротивно на член 28 став (5);
- не достави до Управата податоци, информации и документи кога се сомневаат или имаат основа за сомневање дека било или е извршено перење пари или финансирање на тероризам или е направен обид или се прави обид за перење пари или за финансирање на тероризам согласно член 29 став (1) точка а);
- не достави до Управата податоци, информации и документи за готовинска трансакција во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29 став (1) точка б);
- не достави до Управата податоци, информации и документи за неколку поврзани готовински трансакции во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29 став (1) точка в);
- не ја извести Управата согласно член 29 став (2);
- не достави дополнителни информации и документација или веднаш да ја информираат Управата согласно член 29 став (3);
- не ги достави собраните податоци, информации и документи за извршените трансакции во рокот и формата определени во член 29 став (4);
- не ја извести Управата согласно член 29 став (5);
- не достави податоци за заверени договори со кои се стекнува имот во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (1);
- не достави податоци за одобрени кредити во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (2);
- не достави податоци за склучени полиси за осигурување во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (3);
- не достават податоци за склучените договори за купопродажба на возила во вредност од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе согласно член 29-а став (4);
- не доставуваат извештај до Управата согласно член 31 став (1);
- не го потврди извештајот доставен по телефон согласно член 31 став (2);
- не ги достави побараните податоци во рок од десет работни дена согласно член 34 став (2);
- не постапи по налогот за следење на деловниот однос на клиентот согласно член 35-а став (1);
- не ја известува Управата согласно член 35-а став (2) и (4);
- не ја задржува трансакцијата врз основа на издадениот налог или најдолго 72 часа од задржувањето на трансакцијата согласно член 36 став (2) и став (3);
- не изготви програма или програмата не содржи и обезбедува и процедури согласно член 40 став (1);

- не ја достави подготвената програма на увид и мислење на Управата согласно член 40 став (2);
- не ја ажурира програмата и/ или не ја достави подготвената програма на увид и мислење на Управата согласно член 40 став (3);
- не доставува информации спротивно на член 43
- не го потврдат идентитетот на постоечките клиенти и не ги ажурираат нивните податоци согласно член 56 – в.

**ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОЦЕНКА НА ФИСКАЛНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ НА
ПРЕДЛОГ ПРОПИСИТЕ И ОПШТИТЕ АКТИ ДОСТАВЕНИ ДО ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА НИВНО УСВОЈУВАЊЕ**

1. Назив на предлогот: Предлог на Закон за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење на пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам	2. Министерство/ орган на државна управа: Министерство за финансии			
3. Цел на предлогот: -усогласување со Законот за кривична постапка	4. Вид на предлог: Предлог на закон за изменување и дополнување на закон			
5. Контакт лице и звање: Владимир Атанасовски, в.д. Директор	6. Контакт тел./факс или е-пошта: т. 3297 540: ф. 3224 824			
7. Активност: Управа за спречување на перење пари и финансирање на тероризам				
8. Вид на барање: ☐ Регулатива во врска со ЕУ ☐ Нова програма ☐ Прераспределба на средства помеѓу две програми ☒ Друга нова регулатива ☐ Зголемување намалување на постоечка програма ☐ Спојување на две или повеќе програми				
9. Цел на барањето/ предложената активност: Да се усвои Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење на пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам				
10. Врска со владината програма: /				
11. Фискални импликации: А. Вкупни трошоци за предлогот Плати Стоки и услуги Каритал Трансфери Вкупно Б. Одобрени средства за предлог Плати Стоки и услуги Каритал Трансфери Вкупно Ц. Промена (разлика) од одобрените средства (Б-А) Плати Стоки и услуги	(илјада денари) Тековна год. Втора год. Трета год. Четврта год.			
	/	/	/	/
	/	/	/	/
	/	/	/	/

Каритал				
Трансфери				
Вкупно				
Д. Расположливи средства од прелевање (од други активности или програми во органот)	/	/	/	/
Плати				
Стоки и услуги				
Каритал				
Трансфери				
Вкупно	/	/	/	/
Е. Нето импликации на средствата на органот(Ц-Д)				
Плати				
Стоки и услуги				
Каритал				
Трансфери				
Вкупно				
Ф. Зголемување/намалување на приходите				
Г. Дополнителни извори на финансирање или споредување на трошоците Извор:				
12. Нето зголемување на бројот на вработени во врска со предлогот	/	/	/	/
13. Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 А до 11 Г).	/			
14. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, дајте образложение.	/			
15. Дата на извршување на проценката				
16. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење:	14.11.2011 година			
17. Дата на добивање на одговор од Министерството за финансии:	02.12.2011 година			
18. Измени побарани од Министерството за финансии:	/			
19. Одговор на Министерството - предлагач:	/			

20. Одговор од Министерството за финасии:	/
21. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог:	да
22. Одобрено/Дата:	
_____ 2011 год Владимир Атанасовски в.д. Директор	_____ м-р Зоран Ставрески Заменик Претседател на Влада и Министер за финансии